

**DET KONGELIGE
HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENT**

KOMM. OG REG. DEP	
04 JUL 2005	
04/3411-92	
Ark.	531
Avd.	INN/ PRE/ KAB

Kommunal- og regionaldepartementet
Postboks 8112 Dep.
0032 OSLO

Deres ref
04/3411

Vår ref
200500024-/ELU

Dato
30.06.2005

NOU 2004:20 Ny utlendingslov - Høring.

Vi viser til Kommunal- og regionaldepartementets ekspedisjon av 23. desember 2005 og til ekspedisjon herfra av 29. mars 2005 vedrørende tiltakene som var foreslått av Utlendingslovutvalget. Helse- og omsorgsdepartementet hadde ingen merknader til dette.

I forhold til utredning og lovutkastet for øvrig har Helse- og omsorgsdepartementet følgende merknader i saken:

Generelle merknader

Lovutvalget har utført et grundig arbeid som gir god oversikt over gjeldende rett under utvalgets funksjonstid. Siden NOU 2004:20 ble sendt på høring, har Kommunal- og regionaldepartementet fremmet en rekke forslag til endringer på utlendingsfeltet som for eksempel utlendingsloven, utlendingsforskriften, introduksjonsordningen og styringsforhold. Ettersom de foreslåtte endringene er på ulike stadier i saksbehandlingen, er det på en rekke felter uklart hva sluttresultatet blir, og utlendingsfeltet framstår som lite oversiktlig.

Helse- og omsorgsdepartementet stiller seg positivt til lovutvalgets utredning og forslag og vektlegger at regelverket skal være robust nok til å fange opp og regulere skiftende strømninger samtidig som det i størst mulig grad må være forutsigbart. Det er viktig å unngå stadige forslag til lovendringer eller å måtte styre etter et foreldet lov- og forskriftsverk. Departementet har i sin høringsuttalelse konsentrert seg om områder som har betydning for befolkningens og den enkeltes helse.

Utvalgets forslag til ny utlendingslov inneholder iflg utvalget ingen forslag til tiltak som i seg selv vil medføre noen vesentlige endringer i det totale innvandringsbildet. Utvalget mener at de endringsforslag som fremmes, i første rekke gjelder endringer og juster-

inger som er nødvendige eller hensiktsmessige for å modernisere loven i samsvar med nye behov og utfordringer på utlendingsfeltet og utviklingen internasjonalt. Det vises til omtalen av utviklingen av norsk innvandringspolitikk (kapittel 3) og rettspolitisk utvikling internasjonalt og folkerettens stilling i norsk rett (kapittel 4).

De kanskje mest vidtrekkende forslagene med konsekvenser for innvandringen, er utvalgets definisjoner av type innvandring: arbeidsinnvandring (forslag: fortsatt regjeringen som skal utforme politikken gjennom forskriftsverket), flyktningspolitikken (forslag: utforme beskyttelsesbestemmelsene i samsvar med Norges internasjonale forpliktelser som nå), opphold av humanitære grunner (forslag: en ny og videre rimelighetsbestemmelse hvor bl.a. helsehensyn er klarere definert), familieinnvandring (forslag: skille mellom familiegjenforening (innvandring av ektefelle og barn som en innvandret utlending har allerede før ankomst til landet) og familieetablering (innvandring av ektefelles som gifter seg enten med etnisk nordmann eller utlending som allerede har opphold)), innvandring med grunnlag i EØS eller EFTA-avtalen (forslag: styres av avtaleverket som i dag) og annen innvandring som for eksempel studieopphold (forslag: som nå gjennom forskriftsverket). Departementet er enig i de vurderingene lovutvalget har lagt til grunn.

Merknader til lovforslaget

Departementet har visse kommentarer til selve lovforslaget og merknader til de enkelte bestemmelser (kapitlene 16 og 17).

Kapittel 7 Adgang til opphold av sterke rimelighetsgrunner

Det er i § 47 *Oppholdstillatelse av sterke rimelighetsgrunner* at "helsemessige forhold" diskuteres mest eksplisitt.

Utvalget ønsker å videreføre at utlendingsmyndighetene av eget tiltak kan innvilge oppholdstillates til en utlending som har fått avslag på sin søknad om opphold på annet grunnlag dersom det er sterke rimelighetsgrunner for det. "Tvingende helsemessige forhold som gjør at utlendingen har behov for opphold i riket" oppgis som 1 av 3 slike forhold (jf 2b under).

Forslag til § 47 *Oppholdstillatelse av sterke rimelighetsgrunner*

1. Utlendingsmyndighetene kan av eget tiltak innvilge oppholdstillatelse til en utlending som har fått avslag på sin søknad om opphold på annet grunnlag dersom det på grunn av særlige omstendigheter eller ut fra en totalvurdering av situasjonen ville fremstå som urimelig å nekte opphold.
2. Som særlige omstendigheter etter første ledd regnes blant annet:
  - a. Utlendingen er enslig mindreårig uten forsvarlig omsorg ved retur
  - b. tvingende helsemessige forhold som gjør at utlendingen har behov for opphold i riket, eller
  - c. utlendingen har en særlig sterk tilknytning til riket.
3. Ved vurderingen av om tillatelse bør gis, kan det legges vekt på innvandringsregulerende hensyn.

4. I saker som berører barn, skal barnets beste være et grunnleggende hensyn.
5. Når behovet er midlertidig eller andre særlige grunner tilsier det, kan det fastsettes at tillatelsen ikke skal kunne danne grunnlag for permanent oppholdstillatelse. Tillatelsen kan også gis med kortere varighet enn ett år.
6. Kongen kan fastsette nærmere regler i forskrift, og kan herunder åpne for at det kan søkes om oppholdstillatelse direkte etter denne paragrafen.

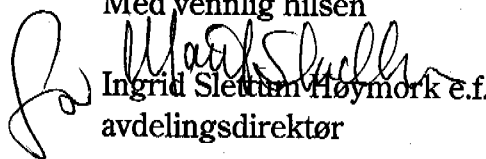
"Helsemessige forhold" er ikke utdypet nærmere i merknadene til paragrafen. Det henvises til 9.6.2.2. Under 9.6.2.2 kommer utvalget med en rekke beskrivelser av forhold hvor det vil være aktuelt å innvilge opphold. Utvalget har også angitt noen typetilfeller hvor det etter utvalgets vurdering i første rekke vil kunne være aktuelt å innvilge opphold. De typetilfellene som oppgis er:

1. Søkeren lider av akutt og livstruende sykdom som vedkommende kan tilbys behandling for i Norge, mens det ikke finnes noen adekvat behandlingstilbud i hjemlandet.
2. Søkeren lider av en kronisk livstruende sykdom, for eksempel kreft eller aids, og befinner seg i aller siste fase av sykdomsstadiet. Samtidig må det være forhold knyttet til helsehjelpstilbudet eller søkerens sosiale situasjon i Norge som er av stor betydning for å gi søkeren en verdig livsavslutning.
3. Søkeren har en kronisk lidelse, og det finnes et tilgjengelig behandlings- eller helsehjelpstilbud i Norge som er av avgjørende betydning for å sikre vedkommende en verdig livsutfoldelse. Samtidig er det en forutsetning at det ikke eksisterer noe adekvat behandlings- eller helsehjelpstilbud i søkerens hjemland.
4. Søkeren har en alvorlig helselidelse som man har startet behandlingen av i Norge før saken er avgjort, og det ikke vil være medisinsk forsvarlig å avbryte behandlingen i Norge for å fullføre denne i søkerens hjemland. Dette er særlig aktuelt i forhold til en del lidelser som krever at man foretar flere operative inngrep på ulike utviklingsstadier hos barn.

Psykiske lidelser er nevnt spesielt, herunder traumer etter flyktningrelaterte overgrep og selvmordsfare

Departementet stiller seg positiv til å bruke disse typetilfellene som veiledning for skjønsmessige vurderinger om hva som regnes som "tvingende helsemessige forhold" og anbefaler at typetilfellene tas inn i merknadene dersom/når NOUen oppfølges med en lovproposisjon.

Med vennlig hilsen

Ingrid Slettum Høymark e.f.
avdelingsdirektør

E. Lien Utstumo
f.konsulent